

Universitätsbibliothek Paderborn

**Cels[issi]mi ac rev[erendissi]mi principis Ferdinandi
episcopi Paderbornensis ... Baronis de Fvrstenberg Votiva
epigrammata, divis titularibus Luciae Virg. et M.
Syracusanae, Liborio episc. ...**

Ferdinand <Paderborn, Bischof, II.>

[S.I.], 1677

Divae Lvciae Virgini & Martyri Syracusanae, ... Ferndinandvs Episcopus
Paderbornensis, ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-7730

DIVÆ LVCIÆ
Virginis & Martyri Syracusaniæ,

S E R V A T R I C I
in dysenteria & haemorrhoidum acutissimis doloribus.

FERDINANDVS

Episcopus Paderbornensis,
Coadjutor Monasteriensis &c.

V O T V M

Anno MDCLXXVI.

O ! quid torminibus præsens medicina levandi
Ferre laboranti, Virgo, moraris opem ?
Tu mortalis adhuc, ægræ solatia matri
Diceris in tanto, Diva, tulisse malo.
Addita nunc cælo potes omnia : pelle dolores,
Qui miseris urunt viscera nostra modis.
Quem non ulla queunt medicamina sistere fluxum
Sanguinis, ah! votis siste vocata meis.
Quodque Agathæ potuere preces, sit fas mihi per te
Carmine votivo dicere, posse tuas.
Concordes animæ, quas nunc par junxit Olympi
Gloria, par olim virginitatis amor :
Este inibi faciles, & pro me jungite vota :
In manibus vestris vita salusque mea est.
Prosit, opemque ferat, siquid tamen illa merentur ,
Muneribus me vos démeruisse meis.
Altera nunc à me * positas sibi conspicit aras :
Altera, si valeam, munera vota feret.

A 3

Solvisti

6 EPISCOPO ET PRINCIPI

Solvisti meritas dotali munere grates :

Dos mihi, ne munus despice, carmen erit.

Carmine fit vivax meritum : neque nesciet ætas

Postera, quod vivam, munus id esse tuum.

Vota etiam, pro me salvo tibi debita, reddet

Unanimis Vatum, qua valet, arte, chorus.

Quam mihi præstiteris testabitur ara salutem,

Et suspensa tuo sacra tabella tholo.

In scribam: QUA TE, VIRGO, TRIBUENTE REVIXI,

LUX MIHI NATALIS SEMPER HABENDA LOCO.

* Sacellum D. Agathæ Virg. & Mart. ad incolarum religionem
amplificandam, extruxi in siddeſſe anno MDCLXVIII.

Talia meditante Te, Princeps Celfissime, festinans ego
Tuo ac meo voto exolvi, ad ejusdem Divæ ſospita aras
hosce verſiculos appendendos ſcriphi.

Diva potens, morbos ſemper miſerata fluentes,
Sanguine jam venas deſtituente suas :

Accipe ſervato meritas pro Principe grates,
Illimes Paderæ cui famulantur aquæ.

Ille ſacri fidus Custos & Pastor oviſis,

Ille decus patriæ deliciumque ſuæ

FERNANDUS, quam pene fuit! Jam fama, fuiffe
Dixerat : & paſſim credita fama fuit.

Triftia defuncto jam pangebamus amici
Carmina, in exequias ultima dona pias.

Vivere cum ſeſe ſcribit mœrentibus ipſe:

Vivere ſed ſcribit munere, Diva, tuo.

Stringere quem nullæ potuere Machaonis artes,
Strinxerunt fluxum vota petentis opem.

O benè, quòd lucis teneas à nomine nomen,

Lux oculis per quam redditur illa meis.

Nunc

FERDINANDO SOTERIA.

7

Nunc elegos; dum magna suo sequar ordine cœpta,
A tibi devoto pectore plura feres.

Venerit extremis tandem manus ultima fastis,
Ipse tuâ plenus laude December erit.

Sive tuo referam quæsitas sanguine palmas,

Sive (quod ô!) numquam non ero, Virgo, tuus.

Næ ego humanæ conditionis non satis memor esse videar, si
vastissimi operis, plurium vires lassantis & lassaturi, metam
ultimam scribendo vivendoque attingere, & in S. Luciaë il-
lustrandâ vitâ operam ponere me posse sperem. Quam à
decessoribus accepi lampada, neque segniter aliquo tenus
prætuli, eam aliis tradam, ac supplicibus votis exposcam in
eorum recipi societatem, quibus nunc devotum studium, &
vitam habeo occupatam. Hujus vero poëmatij fructus non
levis fuerit, si eorum qui ad S. Luciaë Acta pervenient, me-
moriā commovero, ut ejus clarissimis maximisque beneficiis
annumerent sanitatem redditam Principi, de hoc opere nostro
suā beneficentiâ optimè merito. Addant P. Godefridum
Henschenium grate ac pie commemorare solitum, vitam
se debere matris de se gravidæ & dysentericae voto, S. Lu-
ciae nuncupato; adeoque patrocinio ejus prius se servatum
fuisse quam natum.

Hæc ego: Wallius vero noster, quam fuerat ad primum
creditæ mortis rumorem commotus vehementer, tam elegan-
ter insimulavit Famam, quod optimum quemque acerbissi-
mo nuntio in sumnum dolorem temere conjectisset, per epi-
stolam sic prælocutus.

CELSISSIME AC REVERENDISSIME PRINCEPS.

Habet hoc poëticum studium, præ ceteris ingenuarum
artium disciplinis eximium, quod in utrâque fortunâ
sive luctum solari, sive gratulandi causas exponere lucu-
lentiūs,

lentiūs, & ornatiūs posīt. Tanta in eo est copia, seu potius lautitia elegantium verborum, & sententiarum gravitas, & in aures animumque suaviter illabentium numerorum vis, & è purissimis hausta fontibus divinarum humanarumque rerum scientia. Vtriusque argumenti magnam mihi materiam tristis & jucunda res obtulit. Percrebuerat fama publicis dissipata literis, quæ ex more quaque hebdomade in Brabantia Hollandiaque in lucem editæ, nuntiant quidquid uspiam ferè terrarum memoratu dignum geritur, Te dysenteriâ, vulgatè per universam Germaniam malo, è vivis excessisse. O luctuosum, & acerbum omnibus nuntium, & mibi quidem, quem amici singularis nomine in literis Tuis dignari soles, singulariter gravem! Gravi illo casu percusse Musæ meæ, ut sese aliquâ ex parte relevarent, de Epicedio, doloris solatio dicam, an fomento cogitabant. Nequibant certè primùm sibi sic imperare, ut tristissimi carminis initium, nedum exitum invenirent. At eccè Tuæ ad me datæ literæ gratissimæ, si ullæ umquam, & Tuâ quidem manu, ut semper, conscriptæ mihi redduntur: quibus Te è morbo, cuius levandi spem medici abjecerant, S. Lucia patrocinio recreatum scribis: Come est illud Ciceronis, quod, ut in loco, referre hic lubet. Ægrotabat Atticus, atque hoc illi significaverat literis ab Alexide liberto suo, qui illi à studiis & epistolis erat, scriptis, inter cujus & Attici manum nihil admundum intererat. Tum urbanè Cicero: * Alexidis manum amabam, quod tam propè accedebat ad similitudinem tuæ: literæ manum non amabam, quia indicabat te non valere. Ego verò manum illam Tuam creberimis literis Tuis mihi cognitissimam non amarem, à qua nuntium acceperam, quo neque verior, neque optatior ad me perferriri poterat? Cùm illam dissuaviari coram non licret, quod licuit, illis quas expresserat notis reverenter osculum dedi.

* Lib. 7. ep. 2.

dedi. Ab acerbo igitur luctu ad certam, & ut solent res
inxpectatae esse latiores, uberrimam latandi causam tra-
ductus silere non potui. Non potui in ordinum & etatum
omnium de vitâ Tibi restitutâ gratulantium concursu at-
que latitiâ non aliquem etiam jucunditatis meæ fructum
ad Te mittere. Mihi sane, itâ vivam, nullum umquam
sereniore animo carmen provenit, quam hoc ipsum, quo Te
Tibi, & Ecclesiæ, & Imperio, & bonis, & literatis omni-
bus redditum gratulor. Efferebat sese inter scribendum
insatiabili gaudio completus arrectusque animus, gestie-
batque redintegratâ Tibi valetudine amoris etiam officiique
redintegratione non modò veterem meam erga Te obser-
vantiam renovare, sed etiam testatiorem auctioremque
facere. Satis profectò mihi materiæ dederat Fama, quæ
re falsâ certum, eumque acerbissimum dolorem omnibus
inuferat. Itaque primum illam temeritatis insimulavi suæ,
quod Te, quem propter immortalia merita nemo non im-
mortalem esse vellet, immaturè nobis præceptum esse per-
vulgasset. Sed hæc est, ut ait * Plinius, cum de his, qui
elati revixerunt, agit, conditio mortalium: ad has, &
ejusmodi occasiones fortunæ gignimur, uti de ho-
mione nè morti quidem debeat credi. Tum funesta-
tam contagione mortis Tuæ paginam, quam ipsa longè
lateque sparserat, non ovis & sulphure, sed è sacrorum
ritu carmine lustrandam duxi. Postremò jussi illam in
manus hominum carmen hoc dare, tum ut honorarium ru-
moris à se temerè dissipati multam lueret, tum ut vero
latoque nuntio tantum animos omnium diffunderet,
quantum anteà vano & funesto contraxerat. Tu verò antè
omnes, Princeps Celsissime atque Humanissime, hisce versi-
culis adde vultum, quem Tibi confirmata valetudo reddi-
dit, hilarem vitalemque, qui cum meâ, & omnium, qui

* Lib. 7. cap. 52.

10 EPISCOPO ET PRINCIPI

Te amant, coluntque, l^atitia & gratulatione consentiat.
 Qui convaluerunt, non illico ad res arduas difficileisque
 tractandas se se conferunt: diverticula qu^adam amant. Ab
 agendis igitur rebus ad brevem animi remissionem, ad
 amoenissimum secessum Te sevoco, ad Heliconem, ad Tuas
 measque delicias. Hic Plinium alterum, nullâ spe, nullo
 timore sollicitatum, nullis rumoribus inquietum, secum
 tantum, & cum libellis loquentem audire te volo. O rectâ
 sinceramque vitam! ô dulcē otium honestumque, ac
 pñè omni negotio pulchrius! O FONTES, O LAURI,
 verum secretumque Musæum, quâm multa inveni-
 tis, quam multa dictatis! Proinde Tu quoque Te curis
 paullisper eripe, & hoc quod affero, bono yultu lege. Vale
 Musarum præsidium, & decus, & Magni Patrui Tui, cui
 Societas nostra tantum debet, quantum se persolvere non
 posse gaudet, annos exple, & de nostris auge. Contraci, anno
 à natali Christi MDCLXXVI, à Tuo, qui in XI Kal. Nov.
 incidit L: qui ut multos per annos celebrandus candidior
 semper candidiorque redeat, vita auctorem Deum precor.

* Lib. I. epist. 9.

IN FAMAM.

AT tibi, Fama, malum quo non funestius umquā
 Vatibus allabi poterat, stent limina centum
 Clausa seris, servetque vigil custodia i portas.
 Dum tibi nulla sera est, dum nocte dieque patescunt
 Atria, dum præbes avidas venientibus aures,
 Tu nullo veri, nullo discrimine ficti,
 Quidquid id est, dubiis, ut sunt, auctoribus effers.
 Sæpè insperatis cumulas nova gaudia rebus:
 Sæpè etiam ingenti permisces omnia lu^ctu.
 Mirabar, dum luce bonâ bona dicere verba

Insti-